

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 2001/2002

September 2001

HMT 501 - Fonetik dan Fonologi Bahasa Melayu Lanjutan

Masa : 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **SEPULUH [10]** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Kertas soalan ini mengandungi **LIMA [5]** soalan.

ARAHAN KEPADA CALON:

1. Jawan **EMPAT [4]** soalan kesemuanya; iaitu, jawab soalan **SATU** dan soalan **DUA** dan mana-mana **DUA [2]** soalan yang lain.
2. Nilai markah soalan-soalan adalah berbeza-beza.
3. Maklumat dalam *Lampiran I* boleh digunakan untuk menjawab mana-mana soalan yang sesuai.

Tulis semua jawapan dalam **BUKU JAWAPAN**.

1. Jawab [a] hingga [h]:

[a] Apakah perbezaan antara fonetik artikulasi, fonetik pendengaran (auditori) dan fonetik akustik?

[b] Dengan contoh-contoh bunyi bahasa yang sesuai, dalam kajian fonetik artikulasi, apakah maksud mekanisme "engresif" dan "ingresif"?

[c] Apakah bunyi vokal? Dengan contoh daripada bahasa yang sesuai, nyatakan maksud "sistem 6 vokal" dan "sistem 3 vokal".

[d] Jika satu segmen bunyi ialah satu bundut fitur-fitur distingtif, beri nama dan seterusnya tunjukkan fitur-fitur distingtif bagi bunyi-bunyi konsonan berikut:

[p] dan [k]

[p] dan [t]

[t] dan [c&]

[t] dan [t̥]

[e] Dari segi **fonologi autosegmental** tunjukkan dalam bentuk gambarajah (rajah pohon) apakah sebenarnya yang berlaku kepada fitur-fitur yang berkenaan dalam derivasi bentuk-bentuk yang berikut?

[makan] → [maŋkən] 'makanan'

[tiaŋ] → [tiŋaŋ] → [tiŋ ŋ] 'tiang'.

[f] Apakah suku kata (syllable)? Beri struktur suku kata bentuk fonetik berikut; seterusnya jelaskan (melalui fitur-fitur yang sesuai), apakah yang berlaku kepada fitur-fitur bagi segmen yang berkenaan:

pelabialan [kuŋali] 'kuali',

pengglotalan [kuŋadaŋ] 'keadaan',

konsonan yang silabik [bŋt] 'bottle',

konsonan panjang /masakan/ → /masakkan/ 'masakan'

[g] Apakah kepentingan penetapan status bunyi [s] dalam fonologi bahasa Melayu khususnya dalam proses morfofonemik kata seperti /muŋ-suap/ → [muŋsuap] 'menyuap' dan bukan *[munuŋsuap]? Apakah justifikasi meletakkan /ŋ/ dalam bentuk dalaman? [40 markah]

...3/-

2. Dengan menggunakan ejaan perkataan bahasa Melayu yang diberikan di bawah dan melalui pengetahuan anda tentang bahasa Melayu, jawab [a] dan [b]:

Data ejaan: yang
wang
baik
kalau
dia
tua
hairan
paut.

[a] Bagi setiap perkataan dalam data ejaan bahasa Melayu baku tersebut, tuliskan **bentuk dalaman** dan **bentuk permukaannya (iaitu fonetiknya)**.

[b] Dengan menggunakan teori fonologi autosegmental, berikan derivasi (proses fonologi) kata-kata dalam data tersebut. (Justifikasi dan analisis pengkaji lepas serta data daripada bahasa lain atau dialek tempatan yang anda tahu boleh disertakan untuk menyokong penjelasan anda).

[20 markah]

3. Teliti bentuk-bentuk permukaan (fonetik) di bawah, kemudian jawab [a] dan [b]:

[ma^hso^hk^h] 'masukkan',
[ma^h l^h] 'malam',
[na^h kal] 'nakal',
[tupo^hkan] 'tepuhan',
[ma^ha^h p^h] 'maaf',
[ma^h ha^h l] 'mahal.

[a] Catatkan bentuk dalamannya dan nama dialek bahasa Melayu bagi setiap output tersebut.

[b] Bagi setiap bentuk dalam (a) di atas, dengan menggunakan teori autosegmental, nyatakan proses fonologi yang berkenaan.

- [c] Dengan menggunakan **teori autosegmental** dan model representasi fonologi Sagey (1986), jelaskan setiap proses fonologi di atas.
(Justifikasi daripada pengkaji-pengkaji lepas boleh digunakan untuk menyokong penjelasan anda).

[20 markah]

4. Apakah penyelesaian **fonologi generatif** (linear atau bukan linear) terhadap data yang tingkah-lakunya bercampur-campur seperti halnya dalam bahasa Melayu khususnya akibat pinjaman daripada bahasa Inggeris dan bahasa Arab dalam kes obstruan tak bersuara /p, t, k/ pada awal kata apabila bertemu dengan morfem {mu-} dalam data ejaan di bawah? (*Sila gunakan data di bawah dan Lampiran I sebagai maklumat tambahan; tanda * menunjukkan bentuk itu bentuk yang tidak dipakai*).

Data:

*mematwa	memfatwa	*pematwa
memikir	*memfikir	
*memitnah	memfitnah	
*memlawa	mempelawa	
*memercayai	mempercayai	
*memroses	memproses	
*menernak	menternak	
mengutub	*mengkutub	
mengaji	mengkaji	

[20 markah]

5. Jawab [a], [b] dan [c]:

- [a] Dalam data yang berikut, terdapat fenomena pengnasalan vokal.

Huraiakan fenomena pengnasalan vokal yang dapat diperhatikan dan cuba beri derivasinya.

[suɔiɔ] 'sunyi'
[meɔwaɔh] 'mewah'
[saɔ ɔaɔ tɔ] 'saat'
[haɔmuɔ] 'hama'

[b] Dengan contoh-contoh dan rumus yang sesuai daripada bahasa Melayu atau bahasa yang anda ketahui, beri dua [2] contoh reduksi vokal..

[c] Berikan penyelesaian dalam alternasi vokal [a] □□ [u] dalam data berikut:

j&uta *j&utu/j&utu?an j&utawan/j&uta?an
karya *karyu/karyu?an karyawan/karya□an

[20 markah]

...Lampiran I/-
...6/-

